

при плануванні та організації навчання, а відстеження динаміки його психофізіологічних характеристик дозволяє забезпечити адаптивність навчального середовища для досягнення максимального ефекту.

Істотним моментом при організації в процесі навчання збору та використання психологічної та психофізіологічної інформації студента про є дотримання конфіденційності щодо прав особистості. Учасники цього процесу повинні мати повну інформацію про цілі використання особистих даних, що збираються, і про процедури збереження конфіденційності.

Організація індивідуалізованого контролю / діагностики повинна здійснюватися за двома напрямками:

1. Контроль засвоєння навчального втримування та рівня підготовки студента. Реалізується попередній (вхідний) тест і підсумковий контроль. Контрольні процедури формуються з урахуванням психологічного портрета студента. Результати контролю використовуються при формуванні індивідуальних навчальних траєкторій, мотивації студента та при оцінюванні результатів навчання.

2. Контроль процесу (ходу) навчання. Його призначення — організувати адаптацію навчального середовища до індивідуальних особливостей і поточного стану студента.

Використання в процесі навчання інформації про індивідуальні психологічні та психофізіологічні характеристики учасників навчального процесу, на нашу думку, дозволить істотно підвищити ефективність навчання та досягти гарантованого результату навчання.

*К. С. Захарченко, старш. викл.,
кафедра іноземних мов ф-ту МЕІМ*

ДЕЯКІ СКЛАДНІ ПИТАННЯ У ВИКЛАДАННІ КАТЕГОРІЇ ЧАСУ ДІЄСЛОВА В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Якщо запитати сотню студентів про те, що їм подобається у процесі вивчення іноземної мови, то думки будуть різними. Одним подобається розмовна мова, інші отримують задоволення від читання художньої літератури, але дуже мало хто скаже, що їм подобається вивчення граматики. Так і викладачам викладання

граматики приносить мало задоволення. Але без оволодіння граматикою не можна ні читати, ні писати, ні говорити правильно.

На нашу думку, мабуть, самим складним в англійській граматиці є вивчення системи часів дієслова. Ця система дійсно дуже відрізняється від категорії часу дієслова рідної мови.

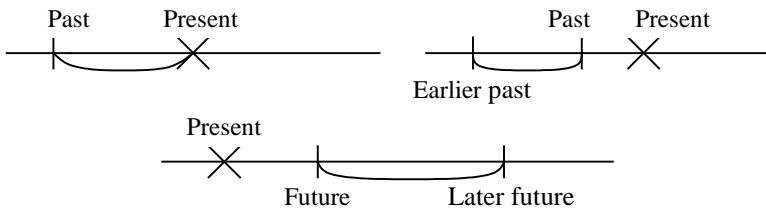
Для того, щоб досягти правильного вживання часів в англійській мові, недостатньо дати студентам основні правила їх утворення і використання.

Ми вважаємо, до цього питання слід підходити свідомо. Насамперед, студент повинен розуміти різницю між системою логічних і граматичних часів. Ось тут і можна показати схожість у вживанні логічних часів рідної та іноземної мови.

Наступним етапом є пояснення так званих груп часів в англійській мові, які не стільки виражають час виконання дій, скільки дають характеристику дій. Тут можна використовувати різні методи. По-перше, можна порівняти значення часів групи Indefinite з часами групи Continuous на прикладі рідної мови. Наприклад, «йду» й «ходжу». «Ходжу» як дія, яка відбувається регулярно, систематично (група Indefinite), і «йду» як дія, яка відбувається в даний конкретний момент (група Continuous).

Коли основна ідея засвоєна, можна давати їй конкретні правила вживання дієслів.

Інший метод можна застосовувати при поясненні часів групи Perfect, як двох взаємозв'язаних дій. Для того, щоб досягти розуміння основного значення цієї групи часів, можна скористуватися графічним зображенням.

Така наочність допомагає краще зрозуміти, а потім і правильніше використовувати у мові даний дуже складний для багатьох студентів час.

Великим помічником є обставини часу, які є супутниками кожного граматичного часу.

Після засвоєння основного значення того чи іншого часу треба з допомогою викладача закріпити його на практиці.

Досвід роботи показує, що для гарного засвоєння граматичного матеріалу, тобто для того, щоб студент міг правильно розпізнати і перекласти те чи інше граматичне явище, недостатньо перекласти велику кількість речень на правило, що відпрацьовується. Студент, знаючи, яке явище тренується, після перекладу деякої кількості прикладів працює вже напівмеханічно, не думаючи, чому в даному конкретному випадку вживається той чи інший час.

На першому етапі велика кількість прикладів на дане граматичне явище є виправданою, але коли викладач упевнився, що студент не робить помилок в утворенні даного часу, треба переходити до другого етапу.

На цьому етапі бажано давати такі вправи, які б забезпечували творчу увагу і зацікавленість студента протягом всієї вправи, тобто виключили б вірогідність напівмеханічного її виконання.

На третьому етапі слід створити таку систему вправ, яка б давала б можливість студенту диференційовано підходити до двох граматичних явищ, зовнішнє схожих за формою, але зовсім різних за своїм значенням. До таких граматичних явищ можна віднести Past Indefinite і Past Participle правильних дієслів. Наприклад, Jane devoted much time to studying grammar (devoted — Past Indefinite). Jane was devoted to her brother (devoted — Past Participle).

Звичайно, вивчення граматики — річ складна і копітка, яка вимагає великих затрат часу як викладача, так і студента. На нашу думку, якщо студент гарно засвоїв систему вживання часів, а потім з допомогою викладача закріпив отримані знання на десятках прикладів, можна стверджувати, що мета досягнута. Але в наших умовах на це потрібний майже цілий навчальний рік.

*О. Я. Зирянов, канд. філос. наук, старш. викл.,
кафедра філософії*

ДЕЯКІ ДОПОМІЖНІ МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА (ІРС)

Трансформація навчання, яка останнім часом відбувається у вітчизняних навчальних закладах, потребує напруженої діяльності всього професорсько-викладацького складу, формування но-